

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6To/5/2018
Identifikačné číslo spisu: 9516100163
Dátum vydania rozhodnutia: 15.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9516100163.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 15. augusta 2018 v trestnej veci proti obžalovanej Ing. D. A., pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 30. septembra 2012, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 28. februára 2018, sp. zn. BB - 3 T 26/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. c/, písm. d/, písm. e/ Tr. por. napadnutý rozsudok sa z r u š u j e vo všetkých výrokoch o trestoch.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. 1 Tr. por. vec sa vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica rozsudkom z 28. februára 2018, sp. zn. BB - 3 T 26/2016, obžalovanú Ing. D. A. s poukazom na právoplatne uznanú vinu v bodoch 1, 2, 2.1, 2.1.1 a 2.1.2 rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 3 T 26/2016, zo dňa 28.10.2016 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu, sp. zn. 6 To 14/2016, zo dňa 15.11.2017, ktorým bola uznaná za vinnú zo spáchania zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, 4 Tr. zák. účinného do 30.09.2012, na skutkovom základe ako je uvedený v rozsudku tohto súdu z 28.10.2016, bola odsúdená podľa § 277 ods. 4, § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8, § 36 písm. j/, písm. l/, § 37 písm. h/, § 39 ods. 1, ods. 2 písm. e/, ods. 3 písm. d/, § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 39 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bola na výkon trestu odňatia slobody zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. bol jej uložený peňažný trest vo výmere 10.000,- Eur. Podľa § 58 ods. 2 Tr. zák. zaplatená suma peňažného trestu pripadá štátu. Podľa § 58 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, bol jej uložený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov.

Po vyhlásení rozsudku a po poučení o opravnom prostriedku prokurátor uviedol, že sa nevyjadruje. Obžalovaná po porade s obhajkyňou uviedla, že podáva odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku. Rozsudok bol doručený prokurátorovi 15.03.2018, obhajkyňi 16.03.2018 a obžalovanej 22.03.2018.

Obžalovaná Ing. D. A. odvolanie prostredníctvom obhajkyne odôvodnila 23.03.2018. Dôvody tohto odvolania boli súdu doručené 27.03.2018, ktorý ich na vedomie s právom vyjadriť sa k nim zaslal prokurátorovi 29.03.2018, ktorý doposiaľ toto právo nevyužil.

V dôvodoch odvolania obžalovaná v podstate zopakovala to, čo uviedla v predchádzajúcom odvolaní. Predovšetkým namietala, že uložený trest je prísny, represívny, súd sa dôsledne neriadil zásadami uvedenými v § 39 ods. 1, ods. 3, § 51, § 49 ods. 1 Tr. zák. Od začiatku trestného stíhania spolupracovala s orgánmi činnými v trestnom konaní. Poukázala na argumentáciu súdu v napadnutom rozsudku, s čím nemôže súhlasiť. Súd mal akceptovať návrh prokurátora o uložení podmieneného trestu odňatia slobody, a to na základe znalostí okolností, ktoré viedli k odhaleniu pravdy aj ohľadne ďalších obvinených, ktorí už boli odsúdení. Aj vďaka spolupráci obžalovanej bola odhalená účasť ďalších obvinených vrátane Ing. Q. D. na spáchaní trestnej činnosti a celková hierarchia zločineckej skupiny, čím sa pričínila o výrazné zrýchlenie konania a usvedčenie celej zločineckej skupiny. Nie všetky jej výpovede sú založené vo vyšetrovacom spise, lebo boli vykonané podľa § 196 až § 198 Tr. por., o čom majú znalosť len vyšetrovateľ a prokurátor. Súd si protirečí, keď pri ukladaní trestu prihliada na jej priznanie ako na poľahčujúcu okolnosť a následne ju zľahčuje výrazom „púhym priznaním sa“. Prítom v prípravnom konaní bolo v jej veci podľa § 228 ods. 1 Tr. por. prerušené trestné stíhanie práve s poukazom na jej procesné postavenie spolupracujúcej osoby. Celková suma nadmerných odpočtov bola spôsobená aj ďalšími osobami, nie len ňou, ako na to poukázal súd. Uložený peňažný trest je nespravodlivý, prísny a nezákonný vzhľadom na jej majetkové a zárobkové pomery, zarobila 4000,- Eur, ale nie mesačne ako to vyplýva z rozsudku, by nevedela zaplatiť. Z doteraz nadobudnutého majetku, ktorý získala dávno pred spáchaním skutkov, je zrejmé, že ho nezískala z trestnej činnosti. Spolupáchateľom, ktorí z trestnej činnosti získali podstatne viac ako ona, nepriznali sa k tomu, nebol peňažný trest vôbec uložený. Tento druh trestu vo výške 10000,- Eur nie je u nej vymožiteľný, pričom Finančná správa začala s uplatňovaním škody, čo preukazuje list z DÚ Veľký Meder, ktorý k odvolaniu priložila. Súd I. stupňa sa dôsledne neriadil uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 To 14/2016, a tam uvedený právny názor nerešpektoval.

Navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok pre jeho chyby vo výroku o treste, lebo sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a rozhodol o uložení trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom na primeranú skúšobnú dobu.

Trestný spis, sp. zn. BB-3T 26/2016, s odvolaním obžalovanej bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd alebo odvolací súd) predložený 06. apríla 2018.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o trestoch, proti ktorým obžalovaná podala odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na základe tohto postupu zistil, že odvolanie obžalovanej Ing. D. A. je dôvodné.

Úvodom odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd nerešpektoval záväzný právny názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. novembra 2017, sp. zn. 6 To 14/2016, v tejto veci. Navyše konfrontoval svoje názory s názorom nadriadeného súdu, čo nemá zákonnú oporu a nadbytočne sa zaoberal nepodstatnými skutočnosťami, pričom dôležité skutočnosti majúce vzťah k ukladaní sankcií prehliadol. Podriadenému súdu neprislúcha vyhodnocovať rozhodnutie nadriadeného súdu (ako je to uvedené v dôvodoch napadnutého rozsudku na str. 12, druhý odsek), jeho povinnosťou je ho v celom rozsahu, ak nedôjde k zmene skutkových zistení doplnením dokazovania, akceptovať.

Nevykonal ani dokazovanie nevyhnutné pre spravodlivé rozhodnutie o trestoch. Týka sa to

predovšetkým obhajobných tvrdení obžalovanej, ktoré opakovane v odvolaní uviedla, čo prokurátor pri odôvodňovaní návrhu na uloženie podmieneného trestu odňatia slobody špecifikoval v záverečných rečiach. Ide o výpovede obžalovanej v prípravnom konaní získané v zmysle § 196 až § 198 Tr. por. Súd I. stupňa tieto argumenty obžalovanej zľahčoval konštatovaním, že obžalovaná vo výpovediach nijako zvlášť neobjasňovala fiktívny charakter účtovných operácií a usvedčovanie spoluobžalovaného, a preto to nie je plnohodnotné prispievanie k odhaleniu pravdy. Tým spochybňoval ním priznané poľahčujúce okolnosti a tiež ním prijaté vyhlásenie obvinenej k vine.

Špecializovaný trestný súd pri ukladaní trestov obžalovanej opomenul na zákonnú zásadu rovnakého zaobchádzania, čo je súčasťou práva na spravodlivý proces a súdnu ochranu. Ukladanie sankcii bez dôsledného zohľadnenia miery zavinenia jednotlivých spolupáchateľov (aj keď boli odsúdený v inom vylúčenom konaní) a ich podiel na spôsobenom následku je selekciou, ktorú zákon zakazuje.

V danej veci obžalovaná spolupracovala s orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom, čo potvrdzujú dôkazy založené v spise, ale aj vyjadrenia prokurátora. Usvedčila nielen seba, ale aj ďalších spolupáchateľov a vyhlásením o vine, čo súd prijal, prispela podstatným spôsobom k ukončeniu tejto veci. Uvedené je dôvodom na to, aby súd zväzil priznanie všetkých do úvahy prichádzajúcich poľahčujúcich okolností a tiež použitie ustanovení o zmiernení trestov. Súd I. stupňa už v prvom rozsudku tieto ustanovenie aplikoval, ale nie dôsledne a najmä zákonne. Na to bol upozornený odvolacím súdom, ktorý na podklade iba odvolania obžalovanej zrušil na v napadnutom rozsudku, okrem iného aj celý výrok o trestoch. Novým rozsudkom súd pochybenia a nedôslednosť nenapravil, naopak snažil sa ich obhajovať.

Pri ukladaní peňažného trestu vôbec nebral do úvahy, že príslušný daňový úrad si bez akýchkoľvek pochybností uplatní právo na daňový nedoplatok spôsobený trestnou činnosťou aj obžalovanej, čo potvrdzuje list Daňového úradu Bratislava z 11.01.2018, sp. zn. 100099612/2018, ktorý obžalovaná predložila s odvolaním. Nie je vylúčené, že v dôsledku zaplatenia, resp. vymáhania peňažného trestu by mohlo dôjsť k zmareniu celého alebo čiastočného uhradenia daňového nedoplatku.

Pre úplnosť odvolací súd upozorňuje na pochybenie (ide o zrejmu písársku chybu) vo výrokovej časti rozsudku - právoplatný výrok o vine obžalovanej, kde je uvedený nesprávny dátum uznesenia Najvyššieho súdu z 15.11.1017 (správne malo byť uvedené Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15.11.2017). Rovnako tak je nesprávny názor špecializovaného trestného súdu uvedený v odôvodnení rozsudku na str. 5 na začiatku prvého odseku, kde je uvedené, že .... „v bodoch 1 a 2 rozsudku ide o jednočinný súbeh, a teda nešlo o prípad, kedy išlo o dva alebo viac úmyselných trestných činov ...". V danom prípade išlo jednoznačne o viacčinný súbeh, pretože spáchanie zločinu podľa § 296 Tr. zák. je dokonané jej založením, zosnovaním alebo podporovaním zločineckej skupiny bez toho, aby touto skupinou bol spáchaný akýkoľvek protizákonný skutok.

V zmysle § 41 ods. 1 Tr. zák. ukladanie úhrnného trestu predpokladá spáchanie najmenej dvoch trestných činov jedným páchatelom, o ktorých sa rozhoduje v jednom trestnom konaní alebo postupne v dvoch konaniach. Úhrnný trest sa ukladá v prípade jednočinného i viacčinného súbehu, pričom nezáleží na tom, či ide o súbeh rovnorodý alebo nerovnorodý.

Na základe uvedeného najvyšší súd podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. c/, písm. d/, písm. e/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil vo všetkých výrokoch o trestoch, a to pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci, vznik pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať, alebo vykonať ďalšie dôkazy, porušenie ustanovení Trestného zákona napadnutým rozsudkom a pre to, že uložený trest je neprimeraný.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Pre toto konanie uznesenie najvyššieho súdu z 15.11.2017 platí naďalej, samozrejme okrem výroku o náhrade škody. Úlohou súdu I. stupňa bude teda doplniť dokazovanie viažuce sa k výrokom o treste odňatia slobody a peňažnom treste, prípadne dokazovanie doplniť v rozsahu uvedenom vyššie. Potreba tohto dokazovania bude lepšie a rýchlejšie zabezpečená na prvostupňovom súde v prítomnosti obžalovanej a jej obhajkyne. Odvolací súd by toto dokazovanie vykonal iba s neprimeranými ťažkosťami a nepochybne aj s dlhšou dobou. V prípade rozhodnutia odvolacím súdom o nových sankčných výrokoch by došlo k skráteniu práv obžalovanej v tom smere, že by proti takémuto rozhodnutiu nemohla podať riadny opravný prostriedok.

Záväznosť tohto rozhodnutia pre súd I. stupňa platí bez akýchkoľvek výhrad v zmysle § 327 ods. 1 Tr. por. Keďže absentuje odvolanie v neprospech obžalovanej, v novom konaní nemôže dôjsť k zhoršeniu jej postavenia podľa § 327 ods. 2 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací z vyššie uvedených dôvodov rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.